

Projekt

**Uchwała Nr
Rady Gminy Michałowice**

z dnia 2022 r.

w sprawie przyjęcia programu ośłonowego pn. „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022r. poz. 559 ze zm.) , art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 110 ust. 10 ustawy dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.) Rada Gminy Michałowice uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się program ośłonowy pn. „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Michałowice.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Program ośłonowy pn. „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022

I. Podstawa prawna programu

Program ośłonowy pn. „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022 jest programem ośłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej wynikającym z rozeznaczonych potrzeb gminy. Jest utworzony w związku z przystąpieniem do realizowanego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022. Zgodnie z wytycznymi tego programu warunkiem przystąpienia gminy do programu jest przyjęcie programu ośłonowego. Niniejszy program ośłonowy będzie zatem realizowany na zasadach określonych w przyjętym przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej programie „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022.

Program będzie realizowany w terminie od 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.

II. Cel programu

1. Zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie gminy Michałowice, wpisujących się we wskazane w programie obszary: wsparcia społecznego, psychologicznego, wsparcia w czynnościach dnia codziennego oraz ułatwienia dostępności do podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej.
2. Poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

III. Ocena sytuacji warunkująca realizację programu

Według danych GUS stan ludności w gminie Michałowice na 31 grudnia 2020 roku wyniósł 18 361 osób. W wieku poprodukcyjnym odnotowano 4120 osób, co stanowiło 22,4% ogółu mieszkańców. Populacja osób 65+ stanowiła 3469 osób tym samym odsetek osób w wieku 65lat i więcej w populacji ogółem wyniósł 18,9 (w 2019 wskaźnik wynosił 18,3 a w 2018 - 17,7). Identyfikowany proces starzenia się społeczeństwa wymusza podejmowanie działań nastawionych na zapewnienie dostępu do usług społecznych osobom w wieku 65+ w szczególności tym które mają trudności z samodzielnym funkcjonowaniem.

Wsparciem ośrodka objętych jest około 140 osób starszych w tym 36 osób w formie usług opiekuńczych. Z form dziennego pobytu w Dziennym Domu „Senior +” w 2021 roku skorzystało 37 osób. Wsparciem w ramach programu Wspieraj Seniora łącznie w latach 2020 i 2021 objęto 44 seniorów. Pomimo podejmowanych działań w dalszym ciągu istnieje duże zapotrzebowanie w zakresie kompleksowych, szytych na miarę rozwiązań służących skutecznemu wsparciu indywidualnych osób starszych, zarówno ,w wymiarze wsparcia społecznego, psychologicznego, ułatwienia dostępności do podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej oraz wsparcia w czynnościach dnia codziennego.

Przystąpienie i realizacja rządowego Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” przyczyni się do zwiększenia dostępności i podwyższenia standardów usług skierowanych na rzecz osób starszych, ponadto będzie służyło zarówno zawiązywaniu nowych jak i rozwijaniu współpracy

lokalnych partnerstw i współpracy środowiskowej w naszej gminie. Program osłonowy jest zgodny z celem operacyjnym Programu polityki senioralnej na lata 2021-2024., Obszar Społeczny cel operacyjny: Zapewnienie seniorom uczestnictwa w życiu społecznym, integrację między i wewnątrz pokoleniową oraz rozwój usług społecznych dla zapewnienia, bezpieczeństwa i ochrony w trudnych sytuacjach życiowych.

IV. Podmioty realizujące program

Realizatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Michałowice zwany dalej GOPS Gminy Michałowice.

V. Zakres podmiotowy i przedmiotowy programu

1. Adresatami Programu są mieszkańcy Gminy Michałowice w wieku 65 i więcej lat, którzy:
 - 1) mają problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia;
 - 2) prowadzą samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkają z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom.

2. W ramach Programu udziela się wsparcia poprzez:

MODUŁ I: Zapewnienie usługi wsparcia na rzecz 20 seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie Gminy Michałowice, wpisujących się we wskazane w programie obszary: wsparcia społecznego, psychologicznego, wsparcia w czynnościach dnia codziennego oraz ułatwienia dostępności do podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej w szczególności:

- 1) wsparcie społeczne: uruchomienie wolontariatu w zakresie wspólnego spędzania czasu z seniorami, w szczególności samotnie zamieszkującymi (np. spacery, rozmowy, wspólne sporządzanie posiłków, zakupów, pomoc seniorom przebywającym na kwarantannie itp.);
- 2) ułatwienie dostępności do podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej poprzez: wsparcie/pomoc w umawianiu wizyt lekarskich w miejscu zamieszkania seniora lub pomoc w dowiezieniu seniora na wizytę lekarską, w tym również asystowanie podczas wizyty, pomoc w zorganizowaniu transportu na szczepienia, pomoc w załatwieniu prostych spraw urzędowych, w zależności od możliwości osoby udzielającej wsparcia, i w razie konieczności – gdy obecność seniora jest niezbędna do załatwienia sprawy – pomoc w dowiezieniu seniora do urzędu;
- 3) wsparcie psychologiczne: informowanie o dostępie do ogólnopolskich „telefonów zaufania” dla seniorów, w przypadku stwierdzenia zaistnienia potrzeby objęcia wsparciem z zakresu pomocy społecznej, np. w postaci specjalistycznego poradnictwa, w szczególności psychologicznego czy specjalistycznych usług opiekuńczych – osoba udzielająca wsparcia pomaga seniorowi dokonać czynności umożliwiających otrzymanie niezbędnego wsparcia, w szczególności za zgodą seniora powiadamia ośrodek pomocy społecznej/centrum usług społecznych;
- 4) wsparcie w czynnościach dnia codziennego: pomoc/towarzyszenie na spacerze, w wyprowadzeniu psa itp., pomoc w sprawach związanych z utrzymaniem porządku w domu, w tym zapewnienie pomocy w miarę możliwości i zakresu wiedzy wolontariusza, pomoc w dostarczeniu produktów żywnościowych, dostarczanie seniorom zakupów

obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze oraz środki higieny osobistej (koszt zakupionych produktów pokrywa senior), zakup oraz dostarczanie ciepłych posiłków (koszty zakupu posiłku pokrywa senior), o ile usługa tego rodzaju nie jest już finansowana z innych źródeł, wsparcie seniorów objętych programem w formie okolicznościowych (świętecznych) paczek z artykułami żywnościowymi i higienicznymi, pomoc/towarzystwo w zakresie załatwienia spraw urzędowych czy przy realizacji recept, pomoc świadczona przez osoby mieszkające w najbliższym sąsiedztwie seniora.

Schemat (mechanizm) udzielania pomocy w ramach Modułu I (Kolejność działań) jest następujący:

- 1) Krok 1. Senior, decydując się na skorzystanie z pomocy przez wybór formy wsparcia określonej w programie, zgłasza się przez ogólnopolską infolinię 22 505 11 11 lub bezpośrednio do GOPS Gminy Michałowice
- 2) Krok 2. Osoba przyjmująca zgłoszenie przekazuje prośbę o pomoc do właściwego, ze względu na miejsce zamieszkania seniora pracownika GOPS Gminy Michałowice realizującego program.
- 3) Krok 3. Pracownik GOPS Gminy Michałowice ustala z seniorem zakres wsparcia oraz termin pierwszej wizyty w miejscu zamieszkania w celu zweryfikowania zgłoszonej potrzeby.
- 4) Krok 4. Pracownik GOPS Gminy Michałowice, po odbytej wizycie, określa szczegółowy zakres i terminy świadczenia usługi wsparcia. Jeżeli pracownik GOPS Gminy Michałowice stwierdzi, iż senior kwalifikuje się do świadczeń z pomocy społecznej, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej – informuje o tym seniora. W takim przypadku GOPS Gminy Michałowice powinien wszcząć postępowanie w sprawie z urzędu.

MODUŁ II Poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

- 1) „Opieka na odległość” gwarantuje szeroko pojęty system bieżącego monitorowania stanu seniora w miejscu jego zamieszkania oraz pozwala na natychmiastową reakcję w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia seniora – zarówno spowodowanego problemami w zachowaniu funkcji życiowych, jak również w sytuacji wystąpienia incydentów w miejscu zamieszkania.
- 2) W ramach programu 10 seniorom w wieku 65 lat i więcej zostanie zapewniony dostęp do tzw. „opasek bezpieczeństwa” wyposażonych w co najmniej trzy z następujących funkcji: przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS, detektor upadku, czujnik zdjęcia opaski, lokalizator GPS, funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami, funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja).
- 3) Opaska bezpieczeństwa będzie połączona z usługą operatora pomocy – w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na opasce, umożliwi połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą. Opaska pod względem funkcjonalności oraz dopasowania dla osób w wieku 65 lat i więcej powinna być jak najprostsza w obsłudze, np. posiadać maksymalnie jeden

przycisk. Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor (ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarka) podejmuje decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od sytuacji może on zapewnić wsparcie emocjonalne przez telefon, poprosić o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), poprosić o interwencję pracownika ośrodka pomocy społecznej (np. pracownika socjalnego czy opiekunkę środowiskową) lub wezwać służby ratunkowe.

Schemat (mechanizm) udzielania pomocy w ramach Modułu II (Kolejność działań) jest następujący:

- 1) Krok 1. GOPS Gminy Michałowice rozeznaje potrzeby seniorów w zakresie wyposażenia ich w tzw. „opaskę bezpieczeństwa”.
- 2) Krok 2. GOPS Gminy Michałowice zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, dokonuje zakupu tzw. „opaski bezpieczeństwa” wraz z obsługą systemu u wybranego realizatora usługi.
- 3) Krok 3. GOPS Gminy Michałowice koordynuje i realizuje program na swoim terenie.

VI. Finansowanie programu

Program będzie finansowany w 100% ze środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, utworzonego na podstawie art. 65 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 568 ze zm.) ze środków jakie zostaną przyznane w ramach złożonego do Wojewody Mazowieckiego zapotrzebowania.

VII. Monitoring programu

Z realizacji Programu w terminie do dnia 30 stycznia 2023 r. zostanie sporządzone roczne sprawozdanie, uwzględniające w szczególności rzeczywistą liczbę osób objętych wsparciem oraz koszt realizacji pomocy.

Uzasadnienie

Ogłoszony rządowy Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2022 rok, który jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia, daje gminom możliwość przystąpienia do jego realizacji pod warunkiem przyjęcia programu osłonowego na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Celem programu jest zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat oraz poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych, w szczególności w kontekście neagtywnych skutków pandemii. Z przeprowadzonej analizy potrzeb oraz doświadczenia wynikającego z realizacji w latach 2020-2021 programu „Wspieraj seniora” wynika, iż przystąpienie do programu jest zasadne. Proponowany program skierowany jest do seniorów w wieku 65 lat i więcej, mających problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. Program będzie realizowany do 31 grudnia 2022 r. W ramach programu realizowane będą dwa moduły działań zgodne z programem rządowym: **Moduł I**, którego celem będzie zapewnienie wsparcia seniorom w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług w zakresie określonym w programie, wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie naszej gminy przez wolontariuszy i pracowników GOPS. **Modułu II**, którego celem będzie poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych przez zwiększanie dostępu do „opieki na odległość”. Zakłada się, że w ramach programu wsparciem wolontariuszy lub pracowników realizujących program zostanie objętych 20 seniorów w tym 10 skorzysta z opieki na odległość. Środki na realizację działań w ramach programu „Korpus Wsparcia Seniora” na rok 2022 będą pochodziły z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 utworzonego na podstawie art. 65 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz.568 ze zm.) Złożono zapotrzebowanie na kwotę 64 861zł.